

20.452

Sabado a las 8 $\frac{1}{2}$.

Digitized by srujanika@gmail.com

28 and 29 March 1880

Foll. 20.452

DISCEPTATIO PUBLICA

LOCORUM THEOLOGICORUM PLACITA COMPLECTENS,

QUAE

PUBLICAE OFFERT DISPUTATIONI

D. VINCENTIUS ASENSIO, ET ALMODOVAR

IN COLLEGIO - SEMIMARIO ORIOLENSIS ACADEMIAE

TOGATUS ALUMNUS,

CUI PRAESES ADERIT

D. D. ANTONIUS VIDAL , ET JUAN,

Presbyter , eiusdem Seminarii Alumnus , Philosophiae

olim , nunc Locorum Theologicorum Cathe-

drae Moderator.

Locus certaminis eiusdem Seminarii Templum.

DIE 31 MENSIS *Mayi* ANN.DOM. MDCCCLXXXVIII.

MURCIAE:

In Typographia VIDUAE Philippi Teruel, via Lintearia.

R. 20.452
M.E.C.D. 2016

THE LITTLE GREEN PEG

THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

CHARTER MEMBER

SAIGUIN

← [View all products](#) | [View all categories](#)

**SPLENDIDISSIMO
ECCLESIAE ORNAMENTO,
FIRMISSIMO
APOSTOLICAE SEDIS
ASSERTORI,
ACERRIMO
HAERETICORUM HOSTI,
MELLIFLUO DOCTORI,
DIVO BERNARDO**

CARMEN HOC IN AETERNUM AMORIS, ET DEVOTIONIS PIGNUS

D. O. C.

VINCENTIUS ASENSIO, ET ALMODOVAR.

*Plausus ingemina, Celtica Gallia,
Frontem purpureis floribus instrue,
Natalem celebra ac Herculis inclyti,
Cincti casside ferrea :*

*Prudens qui rabidis hostibus ingruit,
Effringit clypeum , telaque concutit,
Vires debilitat , pectora diruit
Forti cuspide Numinis.*

*Festivo sobolem suscipe gaudio,
Cuius nectarea voce reducitur
Ad legem Domini durus , et improbus,
Linquens crimina protinus.*

*Bernardi faciem conspice nobilem,
Nervos ingenii discute , gratiae
Donum considera , fulgureum iubar
Lauda , et concine ceteras*

*Dotes egregias , dum rogo poplite
Inflexo , et lacrymis , ut faveat meis
Festivus precibus , quas iterum fero:
Adfer suppetias ; amen.*

LOCORUM THEOLOGICORUM numerus, indoles, et natura.

I **N**E ulla profectò detur ambigendi occasio , de Locorum Theologicorum nomine nobis est hoc ipso in limine disputandum. Iis sanè intelligimus fontes quosdam , ac veluti inexhaustas argumentorum scaturientes , unde plena manu et propria stabilire, et opposita valeat Theologus convellere argumenta.

II **Q**quamvis numerum horum fontium denario quidam minorem , alii maiorem esse contendant ; clarissimo Melchiori Cano decem adnumeranti libenter auscultamus.

III En elenchum , quo nullus omnino locus vel superfluus numeratur , vel praetermittitur necessarius : Scriptura Sacra , Christi Domini , et Apostolorum Traditiones , Sacrosancta Concilia , Catholicae Ecclesiae consensus , Romani Pontificis iudicium , auctoritas Sanctorum Patrum , Doctorum Scholasticorum , ac Juris Pontificii , Historiae tum Ecclesiasticae , tum profanae , Philosophorum , et Jurisconsultorum , humanae demum rationis.

a

Non

IV Non tamen omnium vis una , sed impar eorum pondus ; alia enim omnino invictum , alia verò non ita firmum Theologo parant argumentum.

SCRIPTURA SACRA.

V In immensum stultitiae incidunt barathrum, qui Religionem pessundant , aut omnino eliminandam esse contendunt , ipsique Athei palam mentiri consiperent , nisi obfirmata illorum caecitas impediret.

VI Jam verò qui Religionem sequuti in ipsa sistunt , eaque rapi , Revelatione exclusa , patiuntur, sunt penitus abiecti , nulliusque pretii homunciones.

VII Haec in Traditione ad Moysem usque vagavit ; sed crebrò sublimiora alia usque ad Messiam, et humanae rationi impervia manifestans , pene tota fuit in Scripturis Sacris insculpta.

VIII Ergo primus Theologorum locus , primusque fons Scriptura , cuius nomine Dei verbum à sacris Scriptoribus literis signatum intelligimus.

IX Ex Libris , quos Divina continet Scriptura, quidam Legales sunt , quidam Historici , Prophetici nonnulli , alii denique Sapientiales.

X Emersere jamdudum , qui notas suppositionis Scripturae libris affingerent , quo nihil incogitantius scriptum unquam reperies.

XI Quanta in libris sacris et irrepserit olim labes , et fieri etiamnum possit , habeto ; apices dumtaxat

taxat illis possunt deficere , qui nullo pacto aut incertos reddent , aut dubios.

XII Splendidissimum Divinitatis characterem, veritatem scilicet , permulti vexant , ipsumque Deum fallacem esse blasphemant , quos , inspirante natura oppositum , obmutescere necessum est.

XIII Nefario quoque blasphemiae criminis maculantur , qui hominibus administris mentiri illum posse contendunt , nec minus integerrimam Dei naturam ludibrio exponunt , et habent.

XIV ¶ Ecquis tam bardi , crassique ingenii , qui sacros codices velut pura , putaque commenta à nostris conficta arbitretur ? ¶ putasne sacra haec Biblia illos lectitasse quidem , aut diurna versasse manu , versasse nocturna ? apage eos , qui vel talia profari numquam audiverunt.

XV Ergo qui sacram Scripturam diligenter investigaret , non posset non vim Divinam agnoscere , Deumque O. M. principalem auctorem venerari.

XVI Fatendum et id quod consequens , homines instrumenta esse , qui insufflante Divino Spiritu Biblia sacra scripserunt.

XVII Innumera Scripturae verbis inclusa mysteria , illa vel etiam distincta , et individua à supremo fuisse auctore suppeditata , immo ne apicem quidem ullum hominis industriae relictum penitus demonstrant.

XVIII Nec rationis scintillam habere censendi

sunt , qui sacris et veteris , et novi foederis Scriptu-^{ri}
ris Divinam denegant auctoritatem ; hos ut destruas,
satis , superque erit eorum insaniam enarrare.

XIX Quem isthaec illacrymate non cogant p^{re}
dolore ? ex quibusdam locis , quae , cum Faustus
Manichaeus adversus Augustinum evomuisset , con-
gerunt Atheistae , quaeque secum prima fronte pu-
gnare videntur , tantam Scripturae maiestatem impe-
tunt , impiè coniicientes mendacia esse à veritatis fon-
te prolata. Quoniam verò inter omnes constat , multi-
fariè , multisque modis Deum posse loqui , iisque hu-
manum captum omnino superantibus ; insanias horum
aberrationes , et commenta nostrum erit retundere.
Sed heu ! haec sunt numero nimis multa , quibus
distinctè reponere p^{re} temporis , rationisque angu-
stiis non possumus ; ideo nos probè facturos existima-
mus , si exponamus , ut vobis pollicemur , quae Cl.
Melchior Canus secundo de Locis Theologicis libro ,
XI , et XVI , capite ; Carolus Billuart tract. de Re-
lig. Diss. IX , art. XI. ac Petrus Annatus secundo
App. libro , XII , et XIII. cap. feliciter extricant.

XX Canonis sacra voce librorum indicem appel-
lamus : triplicem hunc esse Judaeorum , Catholico-
rum , et haereticorum extra litem positum reor.

XXI Veteris testamenti libros ante Christi ortum
in unum fuisse collectos , nemo sanè inficias ibit , etiam-
si vetustam minimum salutarit historiam.

XXII Judaeorum Synagoga duos , et viginti li-
bros

bros in suo canone recenset ; idque per tot saecula, quibus viget , atque inter tot , tantasque , quibus saepe perculsa fuit , calamitates.

XXIII Ergo qui olim apud Hebraeos extitere libri , quique nec hodiernam , nec Josephi adspexerunt aetatem , ut sacros , et canonicos laudatos fuisse, neutquam potuimus nobis persuadere.

XXIV Judaeorum canonem ab Esdra conditum arbitramur , qui tempore captivitatis Babilonicae sacros codices in unum corpus rededit , expurgavitque à mendis , quae in eos irrepserant.

XXV Haudquaquam mihi persuadere possum, in Hierosolymorum incendio nullos privatos codices superfuisse ; neque enim in Templo solum , verùm etiam , quacumque patuit Judaea , sacri libri existabant.

XXVI Quovis Ecclesiae saeculo hosce libros tum veteris , tum novi foederis Catholicorum canon complectitur : Pentateuchum Moysis , Josue , Judices, Ruth , Regum libros quatuor , Paralipomenon duos, Esdrae , et Nehemiae duos , Job , Psalterium CL. Psalmorum , Proverbia , Ecclesiastem , Canticum Canticorum , Prophetas maiores quatuor , duodecim minores : Matthaei , Marci , Lucae , Joannis Evangelia , Apostolorum Acta , Epistolas D. Pauli , ad Hebraeos dempta , duas Epistolas Canonicas , scilicet , Petri unam , Joannis alteram.

XXVII Neque hos dumtaxat , sed illos omnes, quos

quos Synodus Tridentina , à qua ne latum quidem unguem discedimus , sessione IV recenset , hodiernus Catholicorum canon complectitur . Ḷ Vin omnium specimen ? in Palaestra .

XXVIII Qui libros omnes , quorum Tridentinum meminit Concilium , inter canonicos non interrupta serie collocatos fuisse arbitrantur , eos latent vel ipsa Ecclesiasticae Historiae rudimenta .

XXIX Ad ravim usque digladiantur haeretici in assignando librorum canone ; pro varia cuiusque indole , pro vario genio Scripturae libros accipiunt . De eis sermonem instituere non gravabimur .

XXX Qui in antiquo Judaeorum canone legabantur , Hebraicis conclusi sunt characteribus , si Danielem excipias , quem Chaldaico sermone scriptum tradit Hieronymus , cuius quanta iis in rebus sit auctoritas , nisi penitus hospes sis , non ignoras .

XXXI Ex libris , quos Ecclesia Judaeorum adiecit canoni , quidam hebraicè , chaldaicè quidam , nonnulli graecè conscripti sunt .

XXXII Huiusce foederis libros , Matthaei Evangelio dempto , eaque tantum , quae ad Hebreos est , epistola , graecè conscriptos fuisse , testantur omnes , quotquot Ecclesia Scriptores habuit nobilissimos .

XXXIII Etiam si hodiernus veteris Testamenti Hebraicus textus substantialem horreat depravationem ; à mendis tamen levioribus , quaeque minimi sunt

sunt momenti , immunem non iudicamus. De Graeco novi Testamenti idem esto iudicium.

XXXIV Ad veteris Testimenti versiones Graecas nostra progreditur oratio : decem statuit Bellarminus , quibus enucleandis incedimus parati.

XXXV Primas sibi inter omnes vendicat , quae Interpretum septuaginta nuncupatur ; hancce , Ptolomeo AEgypti habenas tenente , duo , & septuaginta Doctores Legis ab Eleazaro Summo Judaeorum Pontifice Alexandriam missi in Insula Pharo concinarunt.

XXXVI Tempus in ea complenda ab Interpretibus absumptum certo certius ; at nullus tam linceus oculus , qui annum , quo ornari cooperit , intueatur.

XXXVII Callidè Justino imposuere AEgyptii, cellularum rudera ostendentes , queis Interpretes divisos versionem absolvisse moliebantur.

XXXVIII Et Criticae , et veritati opponitur , de libris dumtaxat legis sollicitum fuisse Ptolomaeum; ergo ceteros appetiit , curavit , concupivit , quos septuaginta etiam Graecorum linguae reddidere.

XXXIX Licet nobis omnino certum , et priscis, et iis temporibus Divina auctoritate versionem istam gaudere , in Chronologia tamen vitiatam esse ultro, citroque profitemur.

XL Si Latinas veteris Testimenti ex Graeco fonte versiones iam inde ab Ecclesiae exordiis elucubra-

bratas introspiciamus , ita multae extiterunt , ut vix numerari possint , si Augustinum , aliosque Patres audiamus.

XLI Harum versionum agmen ducebat illa , quae Itala dicebatur , quaeque in Ecclesiarum usu communior erat.

XLII Eo tempore non defuit celeberrimus Ecclesiae Doctor Hieronymus , qui ad errores libris sacris insertos carpendos , perstringendosque à Deo factus videbatur. Foederis antiqui libros Latino sermone transtulit omnium primus , novique codices ex Graeco fonte emendavit. Nec tamen invidiae morsus subterfugit : aequo licet plausu à Damaso , et Augustino exceptus , nonnullorum iniuriam expertus est. Haec qui audire desiderat , sciscitur à nobis.

XLIII Veterem hanc , atque vulgatam editionem in qua vel sola fides catholica perseverat , veluti monstrosam suggillant Lutherani , despiciuntque Ecclesiam , quae in Tridentino Concilio eam authenticam declaravit.

XLIV Non aliis adminiculis , quam somniis , chiamaeris , et deliriis coniiciunt Novatores , Synodum Tridentinam Hebraicis , Graecisque fontibus Latinos codices praetulisse.

XLV Eiurata Novatorum calumnia , ex Conclii decreto nonnulli sentiunt , Hebraeum , simul ac Graecum textum exutum iri authenticitate. A vero distant longissime

XLVI E Catholicis contendunt alii , nulla omnino , nec levia quidem menda in Latina editione reperiri : nunquam autem votorum compotes evadent.

XLVII Hoc unum Concilium diffinire voluit , Vulgatam nostram valere ad faciendam fidem , quod in iis , quae sunt alicuius momenti , non discrepet a primario , et vero Divinae Scripturae sensu , quod corrupta non sit in iis capitibus , quae ad fidem , aut mores spectant .

XLVIII Jurene porro , an iniuria id fecerit Concilium , ambigunt dumtaxat Lutherani , quos vellem , ut a censuris , nulla , meo iudicio , ratione fultis abstinerent .

XLIX Neminem profecto , qui sacri codicis linguam penitus calluerit , ab eius lectione arcet Ecclesia ; nec vernaculae versiones legere generatim unquam prohibuit .

L Haec tamen pia mater Ecclesia , habita personarum , loci , temporisque ratione vernacularum versionum etiam Catholicarum lectionem nonnullis valet interdicere .

LI Plures interdum sub una littera Scripturam amplecti sensus , Kemnitius negat ; in quo , nescio , stupiditateinne prius , an malitiam ejus redargam .

LII & Ecquinam hi sensus ? literalis , mysticus , et accommodatius , ut loqui amant Catholicci .

LIII Eidem Sacrae Scripturae loco plures non-

numquam literales sensus comitantur , quin , nisi stultè , eius oppugnari possit simplicitas.

LIV In allegoricum , tropologicum , & anagogicum mysticus Scripturarum sensus adaequatè partitur. Omnium horum generum exempla uberrimè antiquum foedus suppeditat.

LV Ergo vana , ac sensu vacua is effutit Scripturae verba , qui praeter obvium sensum , reconditionem alium , mysticum nempe , non agnoscit ; non tamen ii sumus , qui in minimis etiam rebus illum constituamus.

LVI Accommodatitio sensu Catholicos non posse uti , quo usque perstent Ecclesiae Patres , perpetram tentabit quisquam persuadere.

LVII Expedit tamen plurimum , nonnullas servare regulas , ne abuti potius , quam uti accommodatitio sensu videamur. Eas in arena promam.

LVIII Sensus accommodatitius , utpote qui Scripturae verbis nec mediatè , nec immediatè exprimitur , infallibile non praestat argumentum ad fidem stabiliendam , moresque nostros ad rectam legis normam exigendos.

LIX Nonnulla Scripturae capita vel caecis perspicua sunt , et luculenta ; in tenebrarum verò caligine quamplura alia involvuntur.

LX At quis evolvet Scripturae nebulas , queis quandoque circumfusam aperto ore fatemur ? ad privatum nescio quem spiritum confugiunt heterodoxi.

i Vah

II

¡ Vah quàm dementes ! ¡ quàm mero ingurgitati !
¡ quàm cavillandi arte periti !

LXI *Omnium omnino hoc studium , et scrutiniū nequit esse , sed Ecclesiae , id est , Pastorum quidem proprium est , iureque iis Divino praeceptum.*

***CHRISTI DOMINI , ET APOSTOLORUM
Traditiones.***

I Age nunc : ad Divinam , et Apostolicam Traditionem caput revertamur , qua , quidquid sub caligine , ac nube tenebrarum obscurum latet , in veritatis lucem aperitur. Hanc viam in defendenda Religionē inierunt fortissimi ejus Athletae Tertullianus , Augustinus , et omnes Patres ; hoc etenim proprium est Christianae modestiae , ac parvitatis , non sua posteris tradere , sed à maioribus accepta conservare.

II Evidem vix Traditionis nomen attingit aures , quum Dei verbum vivae vocis oraculo quasi per manus ad nos usque transmissum intelligimus.

III Variè partiri solet Traditio ; in Divinam scilicet , et humanam , Apostolicam , et Ecclesiasticam , caet. quas , si per vos licet , referemus , et explicabimus.

IV Omnem vetustatem eversum iri contendit , qui ab Adam ad Moysem usque Traditiones neget extitisse ; neque enim alia tunc erat vel fidei , morumve regula.

V Veteri scripta lege vigente , quaedam non scriptis , sed verbo tradere non Moysis modò , verum Prophetarum , immo Dei etiam consilium fuit.

VI Etiamsi certum inire calculum non possimus , Traditionis tamen praesidio Ecclesiam per multos annos roboratam , ac quaquaversum propagatam nobis omnino certum , penitusque exploratum.

VII ζ Ecquisnam verò his temporibus spernet Traditiones , easque velut Catholicae Ecclesiae noxias abiiciet ? id proprium dumtaxat est haereticorum , qui , quod iugulum Traditio peteret , eam de medio tollere moliti sunt.

VIII Igitur ex hoc uberrimo , copiosoque Traditionis fonte apprime idonea ad explicandam fidem , et regulandos mores Theologus depromere valet argumenta.

IX Ceterū ne incerti perpetuò simus de Traditionum genere , nec doctrina totius Ecclesiae perplexa sit , ac vacillans ; en regulas , quarum utilitatem qui in dubium revocet , ut à fungo non discernam , nemo sanus vetabit.

X Prima : Illud Divina Traditio non est , cuius , licet in tota servetur Ecclesia , aut in Summorum Pontificum decretis , aut in Conciliorum canonibus , aut in Patrum statutis initium reperitur.

XI Secunda : Non Divina , sed humana ; non tradita , sed inventa est Doctrina , quae in particuli dumtaxat invenitur Ecclesia.

Ter-

XII Tertia : Humanum est , non divinitus traditum dogma , quod contra communem aliorum sententiam ab uno tantum , aut duobus etiam antiquis Scriptoribus , immo et tota aliqua particulari Urbe , aut Provincia docetur.

XIII Quarta : Dogma , quod universa Ecclesia amplectitur , quamvis in sacris litteris non reperiatur , Divinae Traditionis est.

XIV Quinta : Doctrina , quam universa Ecclesia quovis saeculo propugnavit , Divinae Traditionis est , licet in libris canonicis non inveniatur.

XV Sexta : Praxis , quam solus Deus potest instituere , ex Apostolica Traditione descendit , si ab universa servetur Ecclesia.

XVI Septima : Quae in universa Ecclesia quovis saeculo continua , et non interrupta serie servata est praxis , quaeque originem suam à Conciliis duce-re non videtur , haud immerito ab Apostolis instituta censetur , quamvis eius sit generis , ut ab Ecclesia institui non repugnet.

SACROSANCTA CONCILIA.

I Concilii nomine intelligimus Ecclesiae membra in altiori dignitatis fastigio constituta angustos intra limites collecta , ut de rebus fidei , ac morum deli-berent , ac decernant.

II Ex Conciliis quaedam sunt generalia , quae-dam

dam particularia : haec rursus in Nationalia , Provincialis , et Dioecesana dividuntur.

III Eorum nullum , quae prioribus tribus saeculis habita sunt Concilia , convocatum à viris laicis invenies ; ea enim à Pastoribus Ecclesiae indicta refert Eusebius , ac reliqui subinde ad hanc usque aetatem Scriptores .

IV Quod ad Oecumenica spectat Concilia , priora quidem octo convocarunt Imperatores ; reliqua vero à Lateranensi primo ad Tridentinum usque celebrata Romani Pontifices indixere .

V Synodos convocare ad Ecclesiae attinet Pastores ; satisque infirmo pede consistunt , qui hoc ius civili tribuunt Legislatori .

VI Dioecesana Concilia ab Ordinario loci , Provincialia à Metropolitanis , Nationalia à Primatebus debent celebrari .

VII Ergo Romanus Pontifex primus omnium Episcoporum honore , dignitate , et iurisdictione ius exclusivum habet generalia Concilia convocandi .

VIII Non tamen ii sumus , qui alteri , quam Romano Pontifici , ius Concilia generalia convocandi aliquoties convenire negemus .

IX Quorū haereticorum conatus tendunt , dum viros laicos potiri affirmant decisivi suffragii iure in Conciliis ? ut Pastorum , ac ovium ; Doctorum , ac discipulorum discrimen omne auferatur .

X Indè et veteres Patres omnes , et posteriores Epis-

Episcopi hanc sibi provinciam demandatam iure Di-
vino credidere ; nec aliorum subscriptum nomen le-
gitur in prioribus quinque , et decem Conciliis.

XI In generalibus Conciliis Abbates , et Genera-
les Ordinum iudicium ferre non iure Divino , sed Ec-
clesiastico , extra omnem est disputationis aleam.

XII Ne ullum quidem proferri Concilium potest,
cui Imperatores quoad ius suffragii praefuerint, quem-
admodum Calvinus audacter nimis , et inconsultè fa-
bulatur.

XIII Si autem materialem locum attendas , ple-
risque generalibus Conciliis praefuisse eos , libenter
adserimus , utpote qui sciamus , ordini servando , con-
ciliandaque paci id fore peropportunum.

XIV OEcumenicis omnibus Conciliis , uno , al-
tero de mpto , vel per se , vel per legatos Romanos
Pontifices praefuisse , nemo , qui rectè sapiat , aude-
bit inficiari.

XV Maneat ergo certum , et inconcussum , ad
Pontifices id iuris spectare , iam inde à primis Ec-
clesiae saeculis vindicatum.

XVI Ex Provinciali , ac Nationali Synodo ine-
luctabile duci non potest argumentum , ut decerna-
tur fides , et morum dogmata statuantur : multò mi-
nùs ex Dioecesanis , quae ab illis et irritari possunt,
et confirmari.

XVII Tametsi Synodorum harum iudicia non
adeo explorata sint , ut falsa esse non possint ; expe-
dit

dit nihilominus , ut quoniam valde probabilia , maxi-
mi à fidelibus habeantur.

XVIII Ut generalia Concilia errori probent ob-
noxia , nihil praeter argutiarum farraginem , et pue-
rilia sophismata adferunt Novatores ; cum illorum in-
deficentia ex Scriptura , et Patribus ita constet , ut
qui aliter sapiat , ipsis palam aduersetur.

XIX Quisquis accuratè perspiciat Synodos , quan-
tum utilitatis Ecclesiae afferant , uno ictu cognoscet.
Quid ? quarumdam necessitatem qui in dubium re-
vocet , hic imprudentiae , ne dicam stultitiae nomine
iure optimo , summisque rationibus arguatur.

XX Ecclesia non aliis temporibus generales in-
dixit Synodos , quam cum plures , et insignes Eccle-
siae errore , aut schismate laborarunt ; nec aliud in
iis circumstantiis remedium superest , quo aut veritas
Catholica definiatur , aut tollatur schismatis occasio.

XXI OEcumenici Concilii celebrandi causas si-
quis desideret , sex suppeditat constans Ecclesiae pra-
xis , et consuetudo , de quibus , ad ostium stamus,
pulsa.

XXII Hactenus de Conciliis in genere disserui-
mus , verùm quum perfecti Theologi partes adimple-
re nequeat , qui eorum notitia caruerit ; ideo nos
probè facturos existimavimus , si suavissimo hoc stu-
dio , quantum per tempus licuit , animum recreare-
mus. En itaque eorum , quae Cl. Jueninus tradit,
ortum , progressum , exitum , convocationis causam ,
tem-

tempus , praesidem , quid ad fidem , moresque spe-
ctans diffinitum fuerit, vobis exponere pollicemur. Haec
quae sequntur Concilia , ea esse , quae afferemus,
scitote : Nicaenum I. et II. Constantinopolitanum I.
II. III. et IV. Ephesinum I. Chalcedonense , Late-
ranense I. II. III. et IV. Lugdunense I. et II. Vien-
nense , Constantiense , Basileense , Florentinum , et
Tridentinum. Volumus tamen, intelligatis, omnia haec
non in contentionem adduci ; ergo simplici , brevi-
que narratione singula percurremus.

VERA CHRISTI ECCLESIA.

I ; Quot in primordiis ipsis adversus Ecclesiam
concita bella ! ; quot exercitus instructi ! ; quot cru-
ciatum , et suppliciorum genera non excogitata !
nihil tamen horum illam dissolvit , ac ne infirmio-
rem quidem reddidit. Ista ; quam felix Ecclesia ! cu-
ius doctrina suum Apostoli sanguinem profuderunt,
in aeternum virtute Christi fulcitur , ne portae ad-
versus eam praevaleant inferorum.

II . In exponenda Ecclesiae notione omnes sanè
antecellit Cl. Juen. ex cuius mente diffinitur : *Coe-
tus Sanctorum sub uno capite Christo Deo ser-
vientium.*

III Tres in partes optimè , accuratèque distin-
gui solet ; in triumphantem scilicet , militantem , et
patientem. Nos de militante.

IV Ex solis praedestinatis constitui Ecclesiam, Calvinistarum est error, durum quorum os frangere nostrum erit ; scimus enim, et reprobos complecti, quoad eos supremus Ecclesiae Pastor segregaverit.

V Licet fides in Cathecumenis locum habere possit ; eos tamen, omni dubitatione abiecta, extra Ecclesiae fores adnumeramus.

VI Sophismatibus dumtaxat, gerris, ut aiunt, sicut vanioribus peccatores ab Ecclesia Calvinus arcet ; haec enim non ex iustis modò constituitur, sed ex iis etiam, qui probitatis effigiem eluerunt.

VII Infideles occulti membra sunt, inserta quidem Ecclesiae corpori, licet vita, et qualibet actione sibi propria destituta : at quo sensu id intelligendum venit ? si baptismate regenerati in externum fidelibus communione sub legitimis Pastoribus commorantur.

VIII ; Heu miseranda Calviniani gregis conditio ! nunc in sui auctoris partes incitato rapitur errore, nunc in semetipsum reversus publicos haereticos, et manifestos schismaticos in Ecclesia collocare non dubitat. ; Vah stupiditatem ! id nodum profectò est in scirpo quaerere, lucemque, ac tenebras niti copulare.

IX Licet bivia sese prima facie nobis exhibeant, et ad veram Ecclesiam, et ad Satanae ducentia Synagogas ; in promptu tamen habemus criteria, quae veram circumambiunt, quaeque nos nolentes, ac re-

nitentes , in sui rapiunt agnitionem ; est enim Una;
Sancta , Catholica , et Apostolica.

X Absit à Christi Sponsa vel minima divisionis
umbra ; clarissima illa est , una uni , nec alii dilecto
inhaerens , nec alii cedens sponsae.

XI Unitas Ecclesiae in hisce tribus lucescit, eadem
nempe fide , eisdem omnino Sacramentis , eisdem tan-
dem Ministris , et Pastoribus.

XII Huiusce Unitatis centrum Sedes est Roma-
na , quidquid post Donatistas clamitent Reformati.

XIII Exerant quantum possint ingenii vires Lu-
therus , et Calvinus , numquam suae pseudo-Eccle-
siae sanctitatem ostendent ; sola enim Romana Sancta
est sanctitate vocationis , et professionis.

XIV Numquam tantis malis Ecclesia inhorruit,
quin etiam haberet iustos , quorum interna sanctitate
Immaculati gloria patesceret.

XV Extra rationis limites abiret , qui nomen *Catholica* verae Christi Ecclesiae convenire negaverit;
hinc Novatores omnes illo , quasi suum foret , glo-
riantur.

XVI Ex hac voce *Catholica* firmum pro vera
Ecclesia dicitur argumentum ; vel societatem Chris-
tianam , quae verè est Catholica , veram Jesu-
Christi Ecclesiam esse , certò demonstratur.

XVII Doctrina , et auctoritate Apostolicam esse
Ecclesiam , in dubium verti non potest ; putasne cum
Luthero hac praerogativa exutum iri Romanam Se-

dem ? ; O miseranda hominum caecitas !

XVIII Quae de interiori , et invisibili Ecclesiae spiritu dicta sunt , miserè Calvinistae ad eius corpus detorquent , ut et illud minimè videri probent.

XIX Si lubet Ecclesiae fastos excurrere , eam etiam secundum visibilem , externamque partem in-deficientem esse , operosum non erit demonstrare.

XX Est igitur Ecclesiae universalis auctoritas decisiva , tantumque abest , ut nos possit in errores inducere , ut in eosdem solum labamur , cum eiusdem imperium detrectamus.

XXI Ecclesiae in factis Dogmaticis iudicium esse infallibile , nobis omnino certum ; nec tamen primi subsellii Theologos extare ignoramus , qui retractari iudicia illa , refigi , recognosci , atque ad trutinam revocari posse contendunt.

XXII Quibus technis , tricisque patientur illudi , qui Ecclesiam , dum aliquem Sanctorum fastis adscribit , infallibilem esse negant , certè non video ; quum hoc ita sit clarum , quàm sol iste , qui lucet.

ROMANI PONTIFICIS IUDICIUM.

I Nihil est tam validis demonstratum argumentis , quod , si ingenium adsit , impugnari non possit , inquit D. Augustinus. Id facile conspicitur in ea , quae de primatu Romani Pontificis quaestio vertitur : mirùm quàm multa undequaque congerant haeretici ,

ut

ut clariorem Sole veritatem cimmeriis tenebris involvan: ; quae nos , ut refelli commodius possint , ad sequentia capita revocabimus.

II Ecclesiae dignitatem , et excellentiam evehere sibi fingunt Lutherani , et Calvinistae , dum ipsum Petrum nullum à Christo Domino primatum in Apostolos suscepisse contendunt ; quibus non solum honoris , et dignitatis , sed auctoritatis , et iurisdictionis primatum D. Petrum obtinuisse , apertè demonstrabimus.

III Romam venisse Petrum , ibique fixisse sedem , ita fit ex Ecclesiastica historia perspicuum , ut quemquam esse , qui in dubium revocet , vix mihi possum persuadere.

IV Certò Martyrium subiit Apostolorum Princeps in ipsa Roma , iuxtaque viam triumphalem in Vaticano sepultus totius Urbis veneratione celebratur.

V Ex iacto iam , positoque principio Romani Pontificis in reliquos Episcopos , totamque idcirco Ecclesiam primatus Catholicae fidei ita adamussim respondet , ut qui illum neget , è Catholicorum Castris sit eliminandus.

VI Romani Pontificis de aliqua controversia iudicium Locus Theologicus est.

VII Nihili fabellam pendo , qua , è vivis Leone IV. sublato , mulierem quamdam Pontificatum obtinuisse fertur , utpote ab ipsis Protestantibus , quibus aliquod iudicii est , eruditissimè confutatam.

Facta

VIII Facta semel Pontificis electione , eaque ab universa Ecclesia acceptata , fide Divina tenemur credere , hunc singularem hominem Summum esse Pontificem , et D. Petri successorem.

IX Quilibet Episcopus fidei controversiarum censendus est Judex , ut rectè valeat pascere , et fidem populum docere.

X Licet infallibile non sit latum ab Episcopis extra generalia Concilia iudicium ; ei tamen acquiescamus oportet , modò maior aliarum Ecclesiarum pars non repugnet.

SANCTORUM PATRUM AUCTORITAS.

I Quum primum haeretici animo sibi proposuisserint , priscam , ac veram Ecclesiae doctrinam funditus evertere , deserenda iccirco illis erat Sanctorum Patrum auctoritas , quae mirandi huiusc aedificii columen est , ac firmamentum. Sed quis non videat , studio innovandi omnia inconsultè garrire ? Eorum temeritatem , et audaciam destruxit , profligavit , ad incitas rededit sacrosancta Synodus Tridentina.

II In iis quaestionibus , quae circa fidem suboruntur , quidquid unanimi consensu docuerunt Patres , Theologus id sibi intelligat absque ulla dubitatione credendum.

III Ex plurium verò Sanctorum Patrum sententia , in iis etiam , quae ad fidem , moresque spectant,

con-

confici non possunt , quae fidem generent , argumen-
ta , sed valde tantum probabilia.

IV In artibus , et scientiis , quae humana indu-
stria innituntur , salva , quae debetur Ecclesiae Pa-
tribus , reverentia , facultatem habet quisque propriam ,
licet ab iis diversam , opinionem proferendi.

V In legendis Sanctorum scriptis humilitate ,
rectaque mente instructum esse oportet Theologum :
iis cautiones nonnullae sunt adhibendae , quas dum
libuerit , ostendemus.

SCHOLASTICORUM DOCTORUM , AC PON- tificii iuris auctoritas.

I Ita contemptim , et audacter de Scholastica
Theologia Lutherus loquitur , ut veluti nullius pretii
rem , merasque quisquiliias eam habendam putet. Nos
licet materiem , seu quaestiones quasdam in Schola-
sticis iure culpemus , artem tamen commendamus , et
probamus , in qua Scholae Theologi praecelluere.
Emendetur ergo materies , ad principia sua revoce-
tur Theologia ; ars retineatur , tantum vitia , quae illi
adhaesere , tergantur.

II Excipe cachinnis Scholasticos , qui , Divina ,
et sacra revelatione posthabita , ad humanam se con-
vertunt rationem , eaque sola , vel recentiorum aucto-
ritate sua placita confirmant.

III Plurium Scholasticorum , ex iis etiam , qui di-
li-

ligenter investigant , sintne placita , quae perpendunt , in Scriptura , et Traditione , in unum dogma consensus , si alii insignes , licet numero pauci dissentiant , non maioris est ponderis , quam rationes , quae ab ipsis producuntur.

IV Unanimis Theologorum in unum dogma consensio tanti facienda est , ut temerarium planè sit illi refragari.

V Quo in pretio haberi debeat iudicium latum ab Academiis , quae sapientiae , et eruditioonis causa magnum sibi nomen pepererunt , invitatus adferam in certamine.

VI Etsi Jus Canonicum complectatur Theologiae fontes , principaliter spectat praxim , causas scilicet , vel actiones , prout pertinent ad iudicium , externum que forum Ecclesiae.

VII In decernenda quaestione fidei ad Jurisperitos potius , quam ad Theologos recurrendum , non paucis arridet ; ast ego vel eorum titulorum expositionem , qui de fide decernunt , à Theologis mutuandam esse , mihi sanè persuasi.

VIII Siqua dogmata Jus Canonicum de moribus ex Evangelio , vel ex Philosophia colligit , ea Theologus iure assumet , Jurisperitus autem , ut aliena mutuabitur.

IX Quum de moribus Ecclesiae , et Religionis institutis per leges tantum Pontificias decernitur , iuris poenae praefiniuntur , si quaestio incidit , Ju-

ris-

25

risperitorum consensus Theologo magnam fidem conficit.

HUMANA HISTORIA.

I Quantum Historiae cognitione Theologus indigeat, vel illi abundè magno argumento sunt, qui eius ignoratione sunt in varios errores lapsi: quocirca non rusticus modò, et impolitus in Theologia habetur, qui Historiae ornamento caret, sed minus etiam futurus est doctus. Videamus nunc, qualis, quantaque sit Historiae humanae auctoritas, et quam faciat in Theologia fidem, quod non adeo expeditum est.

II Nonnullae traduntur regulæ, quibus veraces historicos à fallacibus distinguere, atque internoscerre valeamus.

III Vel sublestæ, vel nullius fidei Acatholicos censemus, qui de industria quoque adversus Ecclesiam, et Romanam sedem ita multa configunt, ut eorum me non solùm pudeat, sed etiam taedeat.

IV Historici etiam probatissimi non eodem gradu, ac loco sunt omnes, nec ullus praeter Auctores sacros certus esse potest, idoneus, inquam, ad fidem citra aberrationis aleam faciendam.

V Quae facta unus, aut alter gravis, ac fide dignus narrat historicus, à certitudine morali parum distant; et probabilia Theologo praestant argumenta non ad vincendum quidem, sed idonea tantum ad persuadendum.

d

Igi-

VI. Igitur historiae fides vel certissima habenda est , cum in idem Auctores omnes consentiunt , eaque pollet auctoritate , ut Theologiae dogmata firma etiam ratione constituantur.

PHILOSOPHORUM AUCTORITAS.

I. Ecquidnam vigilanti cuique , immo vel dormienti occurrit umquam aut stultius , aut ineptius ? cane peius , et angue Philosophiam odit Lutherus , eiusdemque studium ex Theologicis Disciplinis ardentissimè cupit exulare ; sed haec ideo illi incessit libido , quòd tanquam noctua adiumentum , quod inde sequitur , non percipiat. Hoc inquirere nostrum erit.

II. Candidè fatemur barba , et pallio tenus quamplurimos , paucos revera fuisse Philosophos ; hos igitur , qui naturae vim , et effecta , morum , ac vitae normam rationibus investigarunt , magnaue ex parte sunt consequuti , Theologis utiles esse contendimus.

III. Id quidem non est dubium , quin verum et exploratum , de quo Philosophorum ratio consentit , nec ab illis licet , si creber sit , et omnium constans sermo , dissentire.

IV. Cum verò de unius , aut alterius Philosophi secta disseritur , quòd quisque gravior , et doctior est , è illius et probabilior erit auctoritas , et fide dignius testimonium.

At-

V Atque cum è sacra'morum Philosophia Jus esse ortum Civile constet , ut fontem , sic certè rivulos Theologus colet , ne parum sit in Philosophiam ipsam religio.us.

NATURALIS RATIO.

I Jam nostrorum eruditorum quidam , in primis Melchior Canus, Theologos stultitiae arguunt, qui vel ad rationis nomen , quoties Theologica pertractantur, exhorrescunt. Ac rectè quidem : quum revelatio hominibus concessa fuerit , non ut rationis lumen extingueret , aut suffocaret , sed ut augeret , regeret , et purgaret.

II Est igitur hic locus uberrimus, latissimèque patens ; et quamquam non sit Theologiae proprius , sed alienus, maxima tamen commoda ex illo proficiscuntur.

III Communia naturalis rationis principia certum Theologo sufficiunt argumentum , probabile verò, quae alia via , quàm per demonstrationem eliciuntur.

PROPOSITIONUM CENSURÆ.

I Satis hactenus de Locorum Theologicorum munere disputavimus ; nunc igitur est reliquum , ut quibus censuris affici debeant propositiones , quae sive fidei , sive moribus repugnant , investigemus. Octo pas sim recensentur. Alia nimirum est propositio haeretica , alia erronea, alia scandalosa, blasphema, alia pia rum

rum aurum offensiva , alia temeraria , alia seditiosa,
alia denique suspecta.

II His propositionum censuris quidam addunt sequentes : haeresi proximam , sapientem haeresim , suspectam de haeresi , improbabilem , malè sonantem , et damnabilem. De iis omnibus quamplurima dicenda occurruunt , quae desideranti illico detegentur.

Ad opusculi mei calcem tandem perveni : hi anni unius labores , hi fructus , quos qui ubiores desideret , manus huc , viresque adferat , ingenium periclitetur , arrogantiaeque forsan ipsum poenitebit.

V. D. D. Bruno Andreu,

V. G. I.

V. Balaguer,

Cens. R.

Vt. D.D. Josephus Fover,

Stud. Reg. et Rect.

